stberg - Suffix i mod. Provençalska

1903

VE
RI
TAS

Studier öfver

Deminutiva och Augmentativa Suffix i modärn Provençalska

Akademisk afhandling

af

Gerda Östberg

Upsala
Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B.
1904

STUDIER

ÖFVER

DEMINUTIVA OCH AUGMENTATIVA SUFFIX I MODÄRN PROVENÇALSKA

AKADEMISK AFHANDLING

AF

GERDA ÖSTBERG

UPPSALA 1903
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

TILL

MOR OCH FAR

Det är mig en kär plikt att här uttala min tacksamhet till min lärare i romansk filologi professor P. A. Geijer för det intresse och den välvilja han under min studietid ständigt visat mig.

Upsala i maj 1903.

Gerda Östberg.

Innehållsöfversikt.

Sid.

Inledning: Kort öfversikt öfver deminutiverna i latinet . . . . 3—8

Suffix, som med tiden antagit en deminutiv eller augmentativ funktion, äfvensom lån af suffix från främmande håll . . . . . 8—12

Deminutiva och augmentativa suffix i provençalskan.

A) Nominalafledningar.

-òu (-ol) -olo . . . . 13—16

-èu, (-èl) -ello . . . . 17—20

-cèu (-sèu -zèu) -cello. 21

-ilh -ilho (-il -iho) -elh -elho (-èi -èio), -oulh -oulho (-oi -oio). . . . . 22—26

-ac -aco, èc -èco, -ic -ico, -oc -oco, -uc -uco -ugo . . . . 27—31

-at, -et -eto, -ot -oto . . . . 32—42

-astre, -istre . . . . 43—45

-as -asso, -is -isso . . . . 46—53

-at -ado, -it -ido, -ut -udo . . . . 54—55

-in -ino . . . . 56—58

-au (-al) . . . . 59—60

-alho (-aio), -iho . . . . 61—63

-an, -in, un, ... 64—65

-ald -aldo, -ard -ardo . . . . 66—68

-oun -ouno . . . . 69—71

Kombinationcr af suffix . . . . 72—90

B) Verbalafledningar . . . . 91—99

Slutanmärkningar . . . . 100—101

Det arbete, som här framlägges, innehåller en kortfattad studie öfver den modärna provençalskans deminutiva och augmentativa suffix liksom äfven öfver betydelsenyanser, till hvilka dessa båda grupper af afledningar kunnat gifva upphof.

Med modärn provençalska afses här filiberspråket, och särskildt sådant det finnes i Frédéric Mistrals *Lou tresor dóu Felibrige.*

Såsom ofta påpekats, äro suffix af här angifven art i främsta rummet en talspråkets tillhörighet och komma särskildt gärna till användning, då den talande vill lägga i dagen sin affekt. Det torde därför ej vara utan intresse att se, hvilken utveckling denna sida tagit i ett språk, som så långa tider varit endast ett talspråk och sålunda kunnat undandraga sig det hämmande inflytandet från ett skrift- eller högspråk — ett språk, som vidare talas af ett folk med liflig känsla för nyansering

och kolorit, med utpräglad benägenhet för bredd och åskådlighet i sin framställning och med känd fyndighet att ge uttryck ej blott åt sin välvilja och sympati, utan äfven åt sin afvoghet och malice.

Det klassiska latinet var långt ifrån fattigt på suffix med deminutiv betydelse, ehuru det ej ansågs höra till en vårdad stil att begagna sådana[1]. Redan i äldsta tider finner man: *Romulus, Janiculus, rex sacrificulus, Altellus.*

Sin egentliga blomstring hade emellertid de deminuerande suffixen i talspråket. Detta ligger i sakens natur och framgår för öfrigt med tillräcklig tydlighet af latinska arbeten, hvilkas stil har en mera folklig karaktär, och af de romanska språken. Mest fogades deminutivändelser till ord, som tillhörde det dagliga lifvet. Aug. O. Fr. Lorenz i sin inledning till *Plautus' Pseudolus* ger följande gruppering af de latinska deminutivernas användning[2]:

1) vid benämningar på familjemedlemmar: *filiolus, matercula, nepotulus, puellula, sororcula.*

---

[1] Se t. ex. Stolz *Historische Grammatik der Lat. Sprache* s. 574 ff.; Cooper *Word Formation in the Roman Sermo Plebeius* etc., New York 1895, s. 164 ff.; Weinhold i *Wölfflins Archiv für Lateinische Lexicographie IV* s. 169 ff.

[2] *Pseudolus*, Einleitung s. 57; se Cooper l. c. s. 167.

2) vid namn på kroppsdelar: *auricula*, *capitulum*, *digitulus*, *labellum*, *ocellus*, *corpusculum*.

3) vid namn på djur, växter och naturföremål i allmänhet: *asellus*, *flosculus*, *herbula*, *monticulus*, *ramulus*, *porculus*.

4) vid ord, som röra hus och hem, kläder m. m.: *ampulla*, *ædicula*, *coenaculum*, *cubiculum*, *flabellum*, *lectulum*, *mensula*, *tunicula*.

Redan de latinska grammatici uppmärksammade den rika växling af deminutiver, som förefanns; PRISCIANUS uppräknar följande ändelser: *-culus*, *-ulus*, *-olus*, *-ellus*, *-xillus*, *-cio*, *-aster*, *-leus*, *-tulus*[1], och såsom exempel af olika deminutionsgrader af ett ord anför han af homo: *homuncio*, *homunculus*, *homullus*, *homullulus*. Likaledes angifver DIOMEDES af arca: *arcula*, *arcella*, *arcellula*[2].

Vid redogörelsen för den historiska utvecklingen af de latinska deminutiv-suffixen utgår man från de indoeuropeiska suffixen *-lo -la*, *-co -ca*[3].

---

[1] Se COOPER l. c. s. 168.

[2] Se COOPER l. c. s. 169.

[3] Se t. ex. PAUCKER i *Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien XXVII* s. 595 ff. och i *Kuhns Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung XXIII* s. 169 ff.; LINDSAY *Short historical latin grammar* s. 164 ff.; WEINHOLD l. c. s. 170 ff.

-lo -la fogades till 1:sta och 2:dra deklinationens stammar, hvarvid 1:sta deklinationens *-a* genom *-o* gick till *-u*[1]: *ara, arula*; *hortus, hortulus.* Efter *-e, -i* och *-v* bibehöll sig *-o*: *alveus, alveolus*; *filius, filiolus*; *valva, valvola.* Efter *-v* anträffas former än med *-o*, än med *-u*: *parvolus* och *parvulus, servolus* och *servulus.*

-ulus (*-ula -ulum*) uppfattades så småningom som ett självständigt suffix och fogades till stammar af äfven andra deklinationer än 1:sta och 2:dra, särskildt till guttural- och dentalstammar af 3:dje deklinationen: *regulus, facula, vocula, cicatricula, capitulum, civitatula, nepotulus.*

-olus (*ola -olum*), som ju hade sin egentliga plats vid *-io -ia, -eo -ea*-stammar, antog genom accentförskjutning och genom de förändringar obetonadt *e* och *i* i hiatus undergick, väl redan i latinet formen *-i̯ólus* (*i̯óla*)[2].

I stammar på *-pro, -bro, -bra, -cro, -gro, -tro, -tra* utvecklades, då *-lus -la* tillades, ett *e* framför *r*[3]: *capra, capella; labrum, labellum*; på liknande

[1] Se t. ex. CORSSEN *Aussprache etc. der lat. Sprache II*² s. 69; WEINHOLD l. c. s. 171; STOLZ l. c. ss. 176 och 179.

[2] Se häröfver MEYER-LÜBKE *Gramm. des langues rom. I* § 593, *II* § 431; för öfrigt MAX MIRISCH *Geschichte des Suffixes -olus etc.* s. 27 ff.; COHN *Die Suffixwandlungen im Vulgärlatein* s. 243 ff.

[3] STOLZ l. c. s. 581; WEINHOLD l. c. s. 171.

sätt torde äfven ha bildats *columella* af *column* + *-la* I stammar på *-no -na* syncoperades slutvokalen vid deminutivets tilläggande, och konsonanten assimilerades: *asinus, asellus*; *lamina, lamella*; *corona, corolla*; på samma sätt *homullus* af *homon* + *-lus*. Genom liknande konsonantassimilation uppkom af *lapid* + *-lus* *lapillus*, af *mellitula* *mellilla*, af *puer* + *-la* *puella* etc. Man fick härigenom nya suffix *-ellus*, *-illus*, (*-allus*, *-ollus* och *-ullus*).

Det redan nämnda suffixet *-co -ca* återfinnes i suffixet *-culus*, som alltså är en kombination af två deminutiver[1]. Det fogades till liquida-, nasal- och *s*-stammar: *passerculus, uxorcula, aratiuncula, homunculus, corpusculum, flosculus, majusculum*, samt vidare till *e*- och *i*-stammar: *diecula, vulpecula, apicula*. I ord från 4:de deklinationen visar sig stammens *-u* ofta såsom *-i* framför *-culu*: *artus, articulus*; *pedus, pediculus* jämte *peduculus*.

Genom förbindelse af *-culus* med *-i-* och *-u*-stammar uppkommo en mängd ord på *-iculus* och *-uculus*, hvilket snart kom språkkänslan att fatta *-iculus* och *-uculus* såsom självständiga suffix. Härigenom var ock möjligheten gifven att foga *-culus* äfven till konsonantstammar af 3:dje deklinationen: *denticulus* — ja, till ord af 2:dra deklinationen: *agniculus*. Äfven kombinationen *-unculus* blef fattad såsom självständigt suffix.

[1] Se WEINHOLD l. c. s. 172—173; STOLZ l. c. s. 578.

Liksom *-co-* kombinerades med *-ulus* till *-culus,* kombinerades det äfven med *-ellus* och *-illus* till *-cellus* och *-cillus;* äfven i *-cio (homuncio)* ingår detta *-co* som första beståndsdel.

Suffuxet *-leus* (af *-lo* + *-eus*) är sällsynt: *aculeus, equuleus, manuleus.*

Enligt Horning[1] äro äfven suffixen *-acus, -icus, -ocus* och *-ucus* att anse som latinska deminutiver liksom ock *-accus, -iccus, -occus, -uccus.* Dessa senare suffix skulle, enligt en af honom framställd hypotes, uppstått ur de tidigare *-acus* etc. på sådant sätt, att dessa såsom deminutiver och pejoratirer ofta uttalades med särskild affekt, hvarvid konsonanten genom ett skärpt uttal fördubblades.

På liknande sätt söker han förklara uppkomsten af *-attus* och *-ittus* ur resp. *-atus* och *-itus; -ottus* åter anser han tillkommet i analogi med *-occus.*

Det har redan nämnts, att *-culu, -cellu* etc. äro sammansatta suffix. Känslan af sammansättning i dessa torde dock tidigt gått förlorad. Sermo plebeius hade emellertid en afgjord benägenhet att hopkoppla suffix: *-ulu* + *-lus* i agnellus[2]; *-ellu* + *-lus* i *agnellulus, flabellulum; -illu* + *-lus* i *lapillulus; -ullu* + *-lus* i *medullula.* Denna sammankedning af suffix

---

[1] Se Gröbers *Zeitschrift XIX* s. 170 ff. och *XX* s. 335 ff.
[2] Se Weinhold l. c. s. 174.

hade väl förnämligast sin grund i en ofta påpekad folklig tendens att hopa likartade bestämningar[1]. Mången gång kan nog anledningen sökas däri, att den deminutiva betydelsen hos första afledningen gått förlorad: en öfverdrift i framställningen sker ju lätt, och en språkets tendens att nivellera uttrycket med verkligheten medför en nedsättning i det ursprungliga betydelsevärdet.

Af här anförda latinska deminutiv-suffix hafva ej alla kontinuerats i de romanska språken. De viktigaste, som återfinnas, om man tar hänsyn särskildt till provençalskan, äro: *-i̯olus -i̯ola; -ellus -ella; -iculus -icula; -uculus -ucula,* ehuru ej alltid med deminutiv funktion; vidare *-attus; -ittus -itta* och *-ottus -otta.*

Åtskilliga af latinets deminutiv-suffix ha ej lämnat spår efter sig. För denna förlust har dock en ersättning inträdt:

1) Många suffix, som i latinet ej hade deminutiv funktion eller med denna funktion förknippade betydelsenyanser eller åtminstone ej en bestämdt prononcerad derminutiv karaktär, ha i romansk tid fått sådan.

Hit kan räknas suffixet *-aster.* Ovisst är nämligen, om detta redan i latinet hade pejorativ betydelse. Wölfflin[2] påpekar, att *-aster* betecknade

[1] Se t. ex. Hermann Ziemer *Junggrammatische Streifzüge* etc. Colberg 1883, s. 147.

[2] Se Wölfflins *Archiv f. Lat. Lexicographie XII* s. 419.

likhet med något: *palliaster,* något som liknar ett pallium; *oleaster,* vild oliv. Har stamordet en fördelaktig betydelse, ger suffixet en pejorativ anstrykning; betecknar stamordet åter något dåligt, tillkommer genom *-aster* snarare en meliorativ färgning.

-istre förmodar HORNING[1] vara en nybildning i analogi med *-astre* och med samma funktion som detta suffix.

Hittills hafva ej berörts fall, där ett stamords betydelse *stegras* genom tillfogandet af ett suffix. Latinet ger nämligen föga anledning att tala om detta fenomen, enär en dylik augmentation där är föga bruklig. Vanligen anför man endast suffixet *-o -onis* såsom ägande denna funktion[2]; därjämte kunde nämnas *-bundus,* hvilket suffix väl ursprungligen uttryckte en stegring af stamordets innebörd[3].

I de flesta romanska språk och äfven i provençalskan är förhållandet ett helt annat: augmentationen har där ett stort rum. Denna, liksom ock

---

[1] Se GRÖBERS *Zeitschrift XXVI* s. 325.

[2] Se t. ex. DIEZ *Gramm. der rom. Sprachen II*[2] s. 273.

[3] STÖCKLEIN *Bedeutungswandel der Wörter* etc. München 1898, s. 50.

en mängd nya fall af deminution, har här framgått ur begreppen likhet, tillhörighet, härkomst, kollektivitet m. m.

Suffixet *-inus*, t. ex., uttryckte härkomst och likhet; ur dessa betydelser utvecklade sig tidigt begreppen ungdom och underlägsenhet, i det en sak, som var lik en annan, lätt fattades såsom ej fullt uppgående mot denna. På detta sätt fick suffixet *-inus* jämte sin ursprungliga uppgift äfven en deminuerande funktion[1].

Den betydelsemodifiering, som vinnes genom ett deminutivsuffix, är ingalunda alltid egentlig litenhet; den kan äfven framställa den genom afledningen betecknade personen eller saken som värnlös och på detta sätt som föremål för ömhet, kärlek, smekning o. d. — eller ock någon gång som hjälplös och därigenom såsom föraktlig och dålig. Från egentlig litenhet till här angifna betydelsenyanser är steget ej stort: grundbetydelsen och nyanserna uppbäras af ungefär enahanda känslovärden.

Med den augmentativa funktionen är ofta förenad en pejorativ; begreppet storlek väcker lätt biföreställningen om något groft och fult och följaktligen dåligt. En sådan biföreställning kan med tiden bli så dominerande, att den antingen jämn-

[1] Se t. ex. Diez *Gramm. der rom. Sprachen* II² s. 271.

ställes med hufvudföreställningen eller ock blir allenahärskande.

Ehuru sålunda augmentationen lätt leder öfver till en pejorativ betydelsenyans, har den dock någon gång kunnat framkalla en meliorativ, i det man tagit hänsyn till det duktiga och förträffliga, som ofta är förbundet med begreppet storlek.

Äfven kollektivbetydelsen har ofta lidit rubbning, vanligen i pejorativ riktning. Med mängdbegreppet förenar sig lätt tanken på något underordnadt och oordnadt. Dessutom blir uttryckssättet gärna mindre grannlaga, då det gäller en kategori af individer, än då det gäller en enskild. Den pejorativa färgskiftningen ligger sålunda nära tillhands och kvarstår ofta, äfven då en beteckning förlorat sin kollektiva betydelse och öfvergått att begagnas om en enskild person eller sak. — Någon gång spårar man äfven en deminutiv eller augmentativ betydelsenyans, som framgått ur en ursprungligen kollektiv.

Bland latinska suffix, som undergått här antydda betydelseförändringar, märkas, utom de redan anförda, *-aceus, -iceus; -ale; -alia, -ilia; -amen, -imen, -umen* m. fl.

2) Man har importerat suffix från främmande språk.

Här märkas framförallt de germanska *-hart* och *-wald*. Båda voro ursprungligen andra sammansättningsdelen i germanska personnamn: *Reginhart, Eberhart; Answald, Grimwald*. Med tiden ha dessa element kommit att sluta sig äfven till vanliga nomina, därvid gifvande åt dessa en oftast pejorativ färgning.

Enligt MEYER-LÜBKE[1] är det *-on, -ou(n)*, som uppträder såsom deminutiv i franskan och provençalskan, af germanskt ursprung. Från början var detta *-on* ackusativbildande vid personnamn: *Guion, Ugon, Charlon, Peiron* till nominativerna *Gui, Uc, Charles, Peire*. Denna dubbla serie af former framkallade en betydelsenyansering: formerna på *-on* användes, då man ville uttrycka sympati, ömhet, tillgifvenhet etc. Från den vezzeggiativa betydelse, *-on* så fick, var vägen ej lång till den egentligt deminutiva, och användningen utsträcktes till nomina i allmänhet.

3) En ganska viktig roll vid augmentationen och deminutionen spelar sammankedjandet af flere suffix. Redan latinet kände, såsom ofvan antydts, denna konst, och de romanska språken ha gått vida längre i densamma.

---

[1] *Gramm. des langues rom. II* § 458.

Deminutiva och augmentativa suffix i provençalskan.

A) Nominalafledningar.

-i̯olus -i̯ola <-iolus -iola, -eolus -eola.

-i̯olus -i̯ola har, såsom mångenstädes påvisats[1], stundom förlorat sin deminutiva karaktär: *filhol, glaujòu, roussignol* o. s. v. Frånvaron af deminution konstateras äfven i åtskilliga ortnamnsafledningar: *Pradelhol -olo, Saissol -olo, Salsignol -olo,* invånare i Pradello, Sais, Salsigno — samt i en del andra afledningar, såsom *abiholo,* bihök (abiho); *nasolo,* långnäst (nas); *raugnolo,* gråtmild person, duggregn (raugna); *ribeiròu -olo,* strandbo (ribiero).

I regeln är emellertid den deminutiva kraften kvar, och talrika nybildningar förefinnas. Att användningen af *-i̯olus* ej är inskränkt till *-io- -eo-*

---

[1] Se t. ex. MIRISCH l. c. s. 16 ff.

stammar, har ofta påpekats[1], liksom ock dess sammankedning med andra suffix[2]. Suffixets folklighet i den stora mängden af hithörande afledningar är uppenbar och framgår för öfrigt af en jämförelse med förhållandena i öfriga romanska språk. I vissa fall, t. ex. då franskan har *-ol -ole*, kan man emellertid vara oviss med afseende på suffixets folkliga behandling; provençalskan medgifver knappt ett afgörande, då ju diftongering af *ǫ* i ett fonem som *-olu* ej förekommer.

Ex.:

acourcholo, liten förkortning (acourcho).
agacholo, hytta vid jakt (agacho).
antenolo, liten antenn (anteno).
apiolo, liten yxa (api).
aragnolo, ung fjärsing (aragno).
artigolo, liten nyodling (artigo).
babiolo, bagatell (bàbi).
cafiòl, godt kaffe, kaffetår (cafè).
caminolo, gångstig (camin).
crusòu, smältdegel (crus).
draiòu, *draiolo,* } stig (draio.

[1] Se t. ex. Mirisch, l. c. s. 16 ff.; Meyer-Lübke. *Gramm. des langues rom.* II § 431.
[2] Se Mirisch l. c. s. 19 ff.

mountagnolo, litet berg, vackert berg (mountagne).
mouscoulo, trollslända, (mousco).
pelacholo, hinna (pellis etc.).
predicolo, kort eller dålig predikan (predico).
restolo, ringa återstod, spillra (rèsto).
rousoulo, vallmo (roso).
saussolo, för tunn sås (sausso).
Siagnolo, biflod till Siagno.
vantairol, person, som småskryter (vantaire).
ventarolo, vindstöt (venta, ventaire).
ventòu, fläkt (vènt).

fadiol -olo, fadd (fade).
loungiol -olo, lång och smal (long).

blaveiròu, blåmärke (blave).
blaveirolo, blåklint (blave).
clapeirolo, liten stenhög (clap).
draieiròu, stig (draio).
eigarolo, dugg, dagg (aigo).
rateiròu, falkart (ratié).

Anm. *-ulus -ula* förlorade som bekant i folkliga ord redan i latinet vokalen före *-l-* och därmed ock sin karaktär af suffix. I provençalskan liksom äfven i fran-

skan anträffas emellertid åtskilliga ord af litterär art med *-ulu* i sin ursprungliga funktion.

Ex.: *espatulo,* färgspade (spathula); *ferulo,* färla (ferula); *pilulo,* piller (pillula); *valvulo,* hinna, skal (valvula).

-èu (èl) -ello.

-ellus har i några fall förlorat sin deminuerande karaktär, t. ex. *drapèu, martèu* o. s. v. Någon gång förekommer *-èu* i ortnamnsafledningar och då utan deminutiv funktion: *Lucarèu,* invånare i Luc. I regeln är suffixet fortfarande deminutivt och har såsom sådant en ganska vidsträckt användning.

Ex.:

abitarello, härbärge (abita).
astello, skaft (aste).
aumussello, liten pälsmössa (aumusso).
bacello, bunke (bacho).
cabanello, treflig stuga (cabano).
cimèu, spetsig topp (cimo).
crusèl, gräfd grotta (crus).
gusardèl, liten tiggare (gusard).
lenguello, smal remsa (lengo).
limbèu, trasa (limbo).
maniaguello, sipp flicka (maniac).
mountèu, litet berg (mount).
nassèu, näsborre (nas).

ourmèu, ung alm (ourme).
partèu, kvarter (part).
peladello, unga afbarkade ekar (pelat).
pradèu, liten äng (prat).
rousello, vallmo (roso).
trenello, vacker fläta (treno).
taulèu, bakbord (taulo).

Annello (Ano).
Catarinello (Catarino), äfven hycklerska.
Janello (Jano).

brunèu, ljusbrun (brun).
roussèu, rödaktig (rous).
souvagèu, litet vild (souvage).

Ej sällan finner man suffixet vid beteckning af djurungar och af olika arter af ett djursläkte.

Ex.:
couloumbello (couloumbo, dufva).
dindounèu (dindoun, kalkon).
faucounèu (faucoun, falk).
pijounèu (pijoun, dufva).
paloumbèu (paloumbo, ringdufva).
serpentèu (serpent, orm).
saumèu (saumo, åsna).

canardello, vildand (canardo).

Då deminutiven af lätt förstådda skäl gärna sluter sig till feminina personteckningar, har *-ellus* fått den speciella funktionen af femininbildande vid substantiv på *-aire*, *-eire*. Till de så bildade femininerna på *-ello* har i åtskilliga fall bildats nya maskuliner på *-èu*, *-èl*.

Ex.:

cantarello, fem. till cantaire, sångare.
emboutarello, „ „ emboutaire, vintappare.
menterello, „ „ menteire, lögnare.
salsarello, „ „ salsaire, en som tycker om sås.
troubarello, „ „ troubaire, trubadur.
venjarello, „ „ venjaire, hämnare.
balarello, „ „ balaire, dansör; hvartill mask. *balarèu*.
dounarello, fem. till dounaire, gifvare; hvartill mask. *dounarèu*.
encantarello, fem. till encantaire, trollkarl; hvartill mask. *enchantarèl*.
japarello, fem. till japaire, hund; hvartill mask. *japarèu*.
lengarello, fem. till lengaire, pratmakare; hvartill mask. *lengarèu*.
ventarello, fem. till ventaire, en som fläktar; hvartill mask. *ventarèu*, solfjäder.

-el -ello anträffas äfven i adverbiella uttryck:

cospitello.

diantrèu, alls icke (diantre).

à l'escampèl, i smyg (escampa).

-cèu, (-sèu, -zèu) -cello.

-cellus är ett i provençalskan föga vanligt suffix. I några fall är deminutionen borta: *aucèu, pincèu, veissèu (bachèl);* i andra kvarstår den:

dounzèu, -cello, gosse, flicka (dominus).
jouvencèu, -cello, „ „ (juvenis),
Liouncèu, biflod till Lionne.
pieucèu, -cello, gosse, flicka (puellus).

-ilh -ilho (-il -iho), -elh -elho (-èi -èio) <-īculus -īcula, -ĭculus -ĭcula, -ēculus -ēcula; -oulh -oulho (-oi -oio) <-ŭculus -ŭcula.

Former på *-elh -elho* (*abelho, aurelho, moundelh, ourmèlh*) äro sällsynta; de på *-ilh -ilho* äro de vanliga.[1] Stundom är deminutionen sedan gammalt borta: *abiho, auriho* etc. Vanligen är den dock kvar.

Ex.:

aupiho, liten alp (aup).

bouquil, gammal bock, gammal roué (bouc).

branquiho, kvist (branco).

brisilho, liten smula (briso).

cabriho, liten vacker killing (cabro).

cambil, magert ben (cambo).

---

[1] Om möjligheten för växling mellan former på *-elh* och *-ilh* se t. ex. Weinhold *Arch. f. lat. Lex. IV* s. 173; Cohn *Suffixwandlungen* etc., s. 151 ff. och 171 f. Meyer-Lübke *Gramm. des langues rom. II* § 422.

cambril, } litet rum (c(h)ambro).
chambriho, }

cassiho, dålig jakt (casso).

crestilho, liten kam (cresto).

dentiho, tandlist (dènt).

escadriho, liten eskader (escadro).

escoubil, borste (escoubo).

espadiho, spaderess (espado).

fennil, liten kvinna (femo).

goutilho, liten droppe (gouto).

graviho, fint grus (gravo).

mandilh, barntröja (manto).

mountiho, sandhög, kulle (mount).

nousiho, hasselnöt (nose).

oumbriho, skymning, lätt skugga (oumbro).

pansiho, liten mage (panso).

pecadil, liten synd (pecat).

platiho, liten plan yta (plato).

pountil, spång (pont).

poustil, plankbit (post).

rouquil, klippblock (roc).

saumil, } åsneföl (saumo).
saumilho, }

terriho, dam, stoft (terro).

tourril, } litet torn (tourre).
tourriho, }

trauquil, litet hål (trau).
troumpil, näfverlur (troumpo).

Annil (Ano).
Janil (Jan), äfven beskedlig äkta man, dumbom.
Janilho (Jano), äfven våp.
Jaquiho (Jaque).
Peiriho (Pèire).

Ofta är det svårt att afgöra, om orden på *-ilho* gå tillbaka på *-icula* eller *-ilia,* då dessa båda latinska suffix gifvit samma fonetiska resultat. Från betydelsesynpunkt borde man få sluta till att de kollektiva ha som utgångspunkt *-ilia* och de deminutiva *-icula.* Emellertid finner man fall (såsom t. ex. *cabriho,* killing, getsläktet), där såväl deminutiv- som kollektivbegreppet visar sig, och får man väl sålunda anse, att förblandning skett äfven beträffande betydelsen, eller ock att tvänne olika grundformer föreligga i dessa ord.

Anm. I provençalskan, liksom i de öfriga romanska språken, finner man åtskilliga ord af litterärt ursprung på *-(i)cule* — *(i)culo* med deminutiv betydelse:
caniculo, claviculo, majusculo, matriculo, minusculo, tubercule, ventricule.

-uculus, -ucula, som ursprungligen tillhörde *-u* stammar, men tidigt uppträdde äfven vid *-o-* och *-a-* stammar, innebär i åtskilliga fall numera ingen deminution: *counoulho, fenoui, genoui, granoulho* m. fl. Äfven i en del nybildningar saknas den deminutiva karaktären: *Angloi, Artigoi, Moulejoi, Saloi,* invånare i Angle, Artigo, Moulegés och Salo. Den deminutiva (och pejorativa) betydelsen är emellertid vanlig. I vissa fall, speciellt i sådana, där en kollektiv betydelse är förhanden, förefaller det, som om möjligen suffixet *-ulia* förelåge[1]: *erboulho,* ogräs (erbo); *lipoio,* läckerheter (lipo); *manjoio,* dålig föda (manjo).

Ex.:

amistançoio, ringa eller låtsad vänskap (amistanço).
baboi, mullvadssyrsa (babo).
barboui, agnborst (barbo).
barroui, regel (barro).
bouboui, utslag (bubo).
boudroi, bottensats (boudro).
bourboui, mudder (bourbo).
bourroulh, sträfhårighet hos växter (bourro).
brindoio, fråsseri (brinde).

---

[1] Jfr Dies *Gramm. der rom. Spr.* II² s. 308.

canoi, stor videkorg (cano).
capouio, toppadt och underkvistadt träd (cap).
carcoi, liten snurra, liten rulta.
cardoulho, carlina acanthifolia (cardo).
chatarouio, slarfvigt klädd flicka (chato).
chichoi, liten syster (chic).
dagadoui, dolk (dago).
gaboulh, halfkapun (gabre).
mistoio, älskarinna (miste).
ninoi, litet barn (nin).
pouloi, ung kalkon (poul).

beloi, näpen (bèu).
chicoi, minimal (chic).
fadoulh, smått dum (fat).

-ac -aco, -èc -èco, -ic -ico, -oc -oco, -uc -uco -ugo < -accus-acca, -iccus-icca, occus-occa, -uccus-ucca.

Suffixen *-ac, -èc, -ic, -oc, -uc* äro från många synpunkter svåra att bedöma. Hvad själfva formen beträffar, passar, såsom redan inledningsvis blifvit antydt, bättre en utgångspunkt med dubbel konsonant än en med enkel, ehuru det måste erkännas, att den (jämte *-uco*) förekommande femininändelsen *-ugo* äfven talar för en variant med enkel konsonant.

Vill man söka någon ursprungligen likartad funktion för dessa onekligen besläktade suffix, finner man, att denna ej gärna kan ha varit någon annan än den att bilda adjektiv, i hvilka stamordets betydelse på ett tämligen starkt sätt kommit till uttryck (t. ex. *astruc,* påverkad af stjärnorna; *bèn-astruc, mal-astruc,* född under en lycklig eller olycklig stjärna).

Att sluta af de tämligen fåtaliga exempel, som föreligga, är *-ac* snarast augmentativt med någon

pejorativ nyans; *-èc* uttryck för en intensiv grad af hvad som ligger i stamordet; *-ic* deminutivt med en dragning åt det meliorativa; *-oc* i allmänhet augmentativt och pejorativt; *-uc* oftast deminutivt.

För öfrigt bör anmärkas, att nämnda suffix mer eller mindre torde ha rönt inflytande från spanskan, där de äro bättre representerade och väl äfven ursprungligare.

bardac, kärl af porös lera (bard).
barjac, pratmakare (barja).
bouiaco, för tunn sås, smutsigt vatten, dåligt lagad mat (bouie).
bouirac, lägel för olja (bouire).
bramairac, storskräflare (bramaire).
brumaco, dimma (brumo).
busac, kungsglada (buso).
fuiaraco, visset löf (fueio).
patac, ljud af slag (pato).
vieiaco, (föraktl.) gubbe (vièi).

---

bardèco, kärl af porös lera (bard).
baveco, kussa, [fiskslag] (bavo).
boutèc, surmulen min (bouta).
broundèc, kvist, årsskott (broundo).

cabèco, liten uggla (cap).
chardoueinèc, liten tistel (cardoun).
civèco, liten uggla (cap).
grinchec, liten krok (grincho).
rampèco, trädkrypare (rampa).
raumèco, opasslighet (raume).

badèc -èco, gäspande (bada).
dourèc -èco, som kommer för tidigt, brådskande (d'ouro).
genèc -èco, skicklig (gèni).
trufèc -èco, gäckande (trufa).

---

astic, ben, som skomakare använda för att glätta sulor (aste).
boudic, metmask (boudo).
boudric, liten lymmel (boúdro).
boulico, liten kula (boulo).
boursic, liten ficka (bourso).
coudic, liten svans (co).
hauïco, liten böna (favo).
nasic, } näsborre (nas).
nasico, }
palico, stör (palus).
pedic, nedre delen af en stylta (pèd).

bounic -ico, tämligen god (bon).
magroustic -ico, magerlagd (maigre).

---

badoc -oco, dumbom (bada).
bardoc, fördämning (bard).
boudroc, kort och tjock, vanskaplig människa (boudro).
bourroc, svart moln (bourro).
brouchoc, snår (broc).
busoc, kungsglada (buso).
busaroco, glada, äfven dumbom (buso).
estujoc, litet etui (estu).
malhoc, stor träklubba (mai).
malhoco, klappträ (mai).
milhoco, sockerrör; äfven kakor af majsmjöl, kokta i vatten (mi).
manoco, handfull tobak [25 blad] (man).
melhoco, hirs (mi).
pachoc, bylte (paco).
paioco, majsbal (paio).
panchoc, (de) i aftagande (pancha).
pelhoc, trasa, stor bit (peio).
peloc, fruktskal (pel).
tardoc -oco, dumbom (tard).
vieioco, (föraktl.) gubbe (vièi).

---

badaiuc, vattenrör (badai).
cavaluco, liten makrill (jfr port. cavalha, makrill).
hulhuco, liten flicka (fiho).
malhuc, stor träklubba (mai).
malhuco, klappträ (mai).
manjuco, lifsmedel (manjo).
masuc, koja, fäbod, (mas).
massuc -uco, envis person (massugo).
mihauco, majs (mi).
peluc, ringa mängd (pèu).
ratugo, mus (rato).
talhuc, stycke, bit (tai).

faissuc -ugo, odräglig (fais).
pauruc -uco -ugo, skrämmande, rädd (paur).
peluc -uco, tom om frön och frukter (pèu).
pesuc -uco -ugo, tung (pes).
saberuc -uco -ugo, lärd (sabé).

-at, -et -eto, -ot -oto < -attus, -ittus -itta, -ottus -otta.

Såsom i allmänhet i romanska språk tjänar *-attus* äfven i provençalskan vid bildningar för beteckning af djurungar, någon gång af ungträd.

Ex.:

agassat (agasso, skata).
amargassat (amar, agasso törnskata).
aucat, (auc, gåse).
balenat (baleno, hval).
cabrat (cabro, get).
couloumbat (couloumbo, dufva).
galinat (galino, höns).
loubat (loup, varg).
paloumbat (paloumbo, ringdufva).
pijounat (pijoun, dufva).
taupat (taupo, mullvad).

ourmenat, ung alm (ourme).

De fall, där *-et* förlorat sin deminutiva betydelse, äro få (*alauzeto, bouquet* m. fl.); vanligen är deminutionen kvar, oftast förenad med en meliorativ, sällan med en pejorativ nyans.

Ex.:

abiheto, litet bi (abiho).
abitarelleto, litet härbärge (abitarello).
abitet, nätt dräkt (abit).
abriquet, litet skydd (abric).
adoulet, stackars oskyldig (adoul).
afaret, liten syssla (afar).
agneleto, liten tacka (agnello).
alcouveto, liten alkov (alcovo).
aleneto, svag andedräkt (aleno).
alet, skofvel på kvarnhjul (alo).
aleto, simfena (alo).
amiguet, kallsinnig vän (amic).
amouret, tycke (amour).
amoureto, svag, flyktig kärlek (amour).
arcangelet, liten ärkeängel (arcange).
argentet, fint silfver (argent).
cinquet, sädesskyl bestående af 5 kärfvar (cinq).
draiouleto, vacker stig (draiolo).
estanquet, hållplats (estanca)
façouneto, tillgjorda miner (façouno).

gracieto, lätt behag (gràce).
jouglaret, liten jonglör (jouglar).
journet, kort dag (jour).
meireto, god mor (maire).
mesteiret, skärslipareyrket (mestié).
mouvemenet, liten rörelse (mouvemen).
oumenet, liten man (ome).
rouseto, liten ros (rouso).
santet, litet helgon (sant).
segnet; nostre s., Jesusbarnet (segne).
souleiet, dämpadt solsken (soulèil).
tauleto, litet bord (taulo).
tasseto, liten kopp (tasso).
trauquet, litet hål (trau).
uganaudet, ung hugenott (uganaud).
videto, torftigt uppehälle (vido).

agasseto (agasso, skata).
couloumbet (couloumbo, dufva).
liounet (lioun, lejon).

aigo-boulideto, tunn löksoppa (aigo-boulido).
madameto, liten fru (madamo).
plato-fourmeto, liten platform (plato-formo).

Agateto (Agato).
Aneto (Ano).

Catarineto (Catarino); äfven nyckelpiga, hackor (i spel).
Eisabelet (Eisabeu).
Janet (Jan); äfven bekväm äkta man.
Janeto (Jano); äfven hvit narciss; ett slags kortspel; vildkatt.
Jaquet (Jaque); äfven ett slags frisyr; *faire J.* fly, blöda näsblod.
Marieto (Marìo).
Paulet (Pau).
Peiret (Pèire).
Ramounet (Ramoun); äfven arrendator, rättare; *faire R.*, lefva undan.
Toumasset, (Toumas).

abilet, tämligen skicklig (abile).
agudet, stickande (agut).
alegret, glädtig (alègre).
amablet, rätt älskvärd (amable).
autet, tämligen hög (aut).
badinet, yr (badin).
belet, täck (bèu).
blanquet, hvitaktig (blanc).
blavet, blåaktig (blave).
claret, något ljus (clar).
devoutet, smått skenhelig (devot).
envejouset, litet afundsam (envejous).

espesset, tämligen tät (espés).
espinouset, småtaggig (espinous).
gibousset, litet puckelryggig (gibous).
jaunet, gulaktig (jaune).
larget, rätt bred (larg).
lasset, litet trött (las).
maduret, halfmogen (madur).
malautet, illamående (malaut).
nouvelet, spritt ny (nouvèu).
puret, någorlunda ren (pur).
rousset, rödaktig (rous).
soulet, helt ensam (soul).
umblet, blygsam (umble).
vergougnouset, smått skamsen (vergougnous).

Bland olika nyanser, som *-et* i sin användning företer, må anföras:

-et fogas till verbalstammar, bildande på detta sätt adjektiv, hvilka angifva den genom verbet uttryckta handlingen såsom utmärkande för en person eller sak:

Ex.:

bouleget, yster, föränderlig (boulega).
dounet, gifmild (douna).
oublidet, glömsk (oublida).
pendoulet, vackert hängande (pendoula).

Denna adjektiviska användning torde väl med hänsyn till deminutionen få anses naturligare och därför ock ursprungligare än det substantiviska bruk, som möter oss i t. ex.:

boulegeto, ett slags häftig dans.

pendoulet, hängande prydnad, ollon.

pendouleto, gunga.

Refererar sig adjektivet till person, blir vid substantiveringen personen lätt bärare af handlingen: steget mellan gifmild och gifvare, t. ex., är ej så stort. Substantivering af här antydd art se vi i t. ex.

aguset } skärslipare { (agusa),
amoulet } skärslipare { (amoula),

i hvilka båda ord deminutionen nog äfven får tjäna som allusion på det såsom mindre gifvande ansedda skärsliparyrket (jfr *mesteiret*). Vidare i

plounjet, vattensork (plounja).

trepet, en som trippar (trepa).

Liksom i franskan beteckna hithörande afledningar af verb äfven det medel, genom hvilket handlingen utföres, stundom ock resultatet af handlingen, hvarvid i båda fallen samtidigt suffixets deminutiva funktion kommer till synes[1].

[1] Se *Dictionnaire Général de la langue française* § 133. Meyer-Lübke *Gramm. des langues rom II* § 507.

Ex.:

afiquet, brosch, nål (afica).
amoulet, slipstensställning (amoula).
amouleto, slipsten för liar (amoula).
aluqueto, tändsticka (aluca).
escaufeto, fyrfat (escaufa).

parleto, småprat (parla).
plounjeto, hopp ned i vattnet (plounja).
ploureto, barnskrik (ploura).

Den vidsträckta användning, suffixet kommit att få, må belysas med följande egendomliga exempel.

Vid pronomina:

autret, en annan liten (autre).
mieunet, min lille vän (mieu).

Vid interjektion:

chutet! (chuto, tyst!).

Vid particip:

fachet, väl, tillräckligt gjord (fach) [jfr *fachas*].

Vid adverb och adverbiella uttryck:

douçamentet, helt makligt (douçamen).
(tout) escasseto, alldeles nyss (tout escas).
matinet, rätt tidigt (matin).
souventet, tämligen ofta (souvént).
brimbalet, på tvären (brimbala).

dapasset, med små steg (d'à pas).
à l'escampet, i smyg (escampa).
à l'escapeleto, haltande (escapa).
d'elcoundeto, i smyg (escoundre).
à l'estanquet, på lur (estanca).
à la reculeto, baklänges (reculo).

-ottus förekommer i några fall utan deminutiv funktion, såsom t. ex. i ortnamnsafledningarna *Albigot, Gruissanot, Lauserot, Saragnagot,* invånare i Albi, Gruissan, Lausero, Saragna. I regeln uttrycker det dock deminution med en än meliorativ, än pejorativ bibetydelse.

Ex.:
abadot, liten abbé (abat).
afeirot, verktyg (afaire).
abitarelloto, litet härbärge (abitarello).
asticot, slö värja (astic).
cambrot, skrubb (cambro).
capelanot, fattig präst (capelan).
chicoto, liten tös (chic).
diablot, tomte (diable).
escrivanot, bläcksuddare (escrivan).
espadot, kort värja (espado).
fabloto, vacker saga (fablo).
galinoto, kyckling (galino).

granot, litet korn (gran).
iloto, holme (ilo).
jougueirot, oskicklig spelare (jougaire).
jouinessoto, kort ungdom (jouinesso).
lacot, damm (lac).
mantot, liten krage (manto).
marchandot, småkrämare (marchand).
mestreirot, snobb, petitmaître (mèstre).
micot, liten smula (mico).
moulinoto, liten vattenkvarn (moulino).
moussurot, halfherre (moussu).
nouvelot, ettårigt får (nouvèu).
pountot, brygga (pont).
regentot, liten regent, skolmästare (regènt).
reiot, liten kung (rei).
segnurot, liten herre (segnour).
sermounot, liten predikan (sermoun).
tinoto, balja (tino).
vedeloto, liten kalf (vedèu).
ventot, fläkt (vènt).
vidoto, tynande lif (vido).
vinot, lank (vin).

Catarinot (Catarino); äfven hycklare.

Catarot (Catarino); äfven extravagant fruntimmer; tafatt människa; månadsrasande; slapp och liknöjd människa.

Estevenot (Estève).

Janot (Jan).

Marioto (Mariò); äfven liten kvinna; liten osnuten flickunge.

Martinot (Martin).

Peirot (Pèire); äfven fåfäng, praktälskande person; gycklare.

ardidot, vågsam (ardit).

arrougantot, något förmäten (arrougant).

belot, skaplig (bèu).

clarot, rätt ljus (clar).

coudot, stubbsvansad (caudo).

douçot, hjärtnupen (dous).

feblot, klen (feble).

fierot, litet stolt (fièr).

finot, listig (fin).

grandot, någorlunda stor, redan stor (grand).

joubenot, helt ung (jouve).

minçot, smärt (mince).

paurot, liten stackare (paure).

pichot, minimal.

pietrot, ömklig (piètre).

På samma sätt som *-et* brukas äfven *-ot* vid afledningar af verb för att ange verbets handling såsom utmärkande för en person eller sak: *trichot,*

en som fuskar i spel (tricha); stundom ock för att beteckna resultatet af verbalhandlingen med bibehållen deminutiv nyans: *parloto,* småprat (parla).

I ett fall anträffas *-oto* såsom feminin-bildande: *Joto,* Jobs hustru, våp (Jo[b]).

Någon gång användes suffixet vid adverb: *douçamentot,* helt sakta (douçamen).

Anm. Stundom anträffas *-èti, -òti* som varianter till *-et* och *-ot: tremoulèti,* darrocka (tremoula); *amusòti,* bagatell (amusa); *balòti,* maskeradbal (bal); *Janòti,* lille Jan (Jan); *Paulòti,* lille Paul (Pau). Tillkomsten af *-èti, -òti* är ej klar; möjligen föreligger en analogi efter *-àssi óssi,* -där i är fonetiskt förklarligt[1].

[1] Se s. 50.

-astre < *-aster; -istre.*

-astre förekommer ofta tillagdt växtnamn för att ange icke odlade arter af släktet i fråga.

Ex.:

mentastre, vild mynta (mento).
oulivastre, vild oliv.
pinastre, vild gran.
pirastre, vildt päronträd.
poumastre, vildt äppleträd.

Äfven inom faunan användes suffixet för att beteckna artåtskillnad, vildt tillstånd:

galinastro, gallinula chloropus (gallino).
galinastre, fulica fusca (galino).

För öfrigt förekommer suffixet icke alltför sällsynt för att beteckna likhet, hvarvid det nog oftast vidlådes af en pejorativ färgning.

Ex.:

peirastre, styffader (paire).
meirastro, styfmoder (maire).
sourrastro, halfsyster (sorre).
freirastre, halfbror (fraire).
filhastre, styfson, svärson.
calhastre, filmjölk (cai).
cigalastre, gräshoppa, som ej spelar (cigalo).
gentilastre, knapadel (gentiéu).
galastre, halfkapun (gau).
menastre, stor flat korg.
mulastre, mulatt (mulato) [1].
palastre, låskista (palo).
palastro, järnbleck (palo).
pouëtastre, dålig skald (pouèto).
poulastre, stor kyckling (poulo).

Bildande adjektiv anger *-astre,* såsom franskans *-âtre,* ett närmande till egenskapen i fråga; stundom är betydelsen pejorativ.

Ex.:

jaunastre, gulaktig (jaune).
grisastre, gråaktig (gris).
foulastre, fjollig (fòu).
saumastre, med smak af hafsvatten (sal).

---

[1] Suffixbyte.

oulivastre, olivfärgad.
oupignastre, envis.

-istre[1] är föga representeradt. Man anträffar:
auristre, storm (auro).
caulistre, (= calhastre) sur mjölk (cai).
chenitre, tjufaktig som en hund (chin).

Möjligen får man hit föra äfven
palistre, linaria radiata;
pelitre, pyretrum,
bägge förmodligen från pyrethrum, där de båda sista stafvelserna förvandlats till *-istre* för att i likhet med *-astre* ange arterna såsom icke odlade.

[1] Se s. 9.

-as-asso, -is-isso < *-aceus-acea, -iceus-icea.*

-aceus -acea angaf i latinet samhörighet, likhet; i de romanska språken har betydelsen kommit att preciseras därhän, att afledningen, den må vara substantivisk eller adjektivisk, betecknar något, som (vid substantiven i storlek, vid adjektiven i grad) öfverskrider hvad som uttryckes genom stamordet. Vid de substantiviska afledningarna spåras oftast äfven en stark pejorativ färgskiftning; sällan en meliorativ (t. ex. *amigas*).

Denna augmentativa funktion är för suffixet den ojämförligt vanligaste; dock finner man äfven afledningar, där *-aceus* förekommer i sin ursprungliga betydelse: *aragnas,* spindelnät (aragno); *bavas,* person som dräglar (bavo); *fougasso,* glödkaka (foc); m. fl.; vidare en del ortnamnsafledningar: *Auvergnas,* auvergnare, drummel (Auvergno), där dock,

såsom synes, suffixets pejorativa betydelse samtidigt kommit till uttryck; *Rouergas* invånare i Rouërgue; och vidare adjektiviska afledningar, såsom *blancas, roussas, verdas* (hvitaktig etc.), i hvilka dock äfven en dragning åt det pejorativa hållet är märklig.

Ex.:

abadiasso, stort förfallet kloster (abadié).
abitudasso, ovana (abitudo).
afeiras, dålig affär (afaire).
agnelas, stort får [eg. och fig.] (agnèu).
amistançasso, låtsad vänskap (amistanço).
amourasso, kärlek i dål. bem. (amour).
androunasso, smutsig gränd (androuno).
arenasso, grof sand (areno).
argentas, simpelt silfver (argènt).
erbasso, giftig ört (erbo).
esperitas, skarpt förstånd; äfven trögt ingenium (esperit).
evescas, storväxt biskop; äfven dålig biskop (evesque).
famasso, stor hunger (fam).
famarasso, våldsam hunger (fam).
gentasso, ohyfsadt folk (gènt).
ivernas, sträng vinter (ivér).
joubias, stor dumbom (Job).
lengasso, skarp tunga (lengo).

lunas, stor måne, ful måne, (luno).
madamas, madam (madamo).
malas, stort ondt (mau).
mamourasso, klumpig smekning (mamour).
meirasso, dålig mor (maire).
milantasso, dryg million (milanto).
miliasso, oräknelig mängd (milo).
minasso, sjukligt utseende, eller ock tjockt ansikte, friskt utseende (mino).
moundasso, bullersam värld (mounde).
musicasso, katzenjammer (musico).
persounasso, klen, sjuklig person (persouno).
republicasso, usel republik (republico).
rousasso, stor ros (roso).
santas, stort helgon (sant).
soupasso, dålig soppa (soupo).
taulasso, stort bord (taulo).
terrasso, oländig mark (terro).
traucas, stort hål, grotta (trau).
uias, stort öga (uei).

Bernadas (Bernat); äfven rördrum (fågel).
Catarinasso (Catarino); *faire C.,* hyckla.
Francesasso (Franceso).
Janas (Jan); äfven stor dumbom.
Janasso (Jano); äfven tjock kvinna.
Michelas (Michèu).

Louisas (Louis).
Roubertas (Roubert).
Mariasso (Mario); äfven slarfva.
Peiras (Pèire).

abilas, mycket skicklig (abile).
afamadas, utsvulten (afamat).
amablas, alltför älskvärd [ironiskt] (amable).
belas, praktfull (bèu).
bounas, beskedlig (bon).
charmantas, öfverdådig (charmant).
cridairas, skrikig (cridaire).
curiousas, mycket nyfiken (curious).
devoutas, gudsnådlig (devot).
espessas, ogenomtränglig (espés).
facilas, mycket lätt (facile).
jouinas, stor för sina år (jouine).
malautas, svårt sjuk (malaut).
miserablas, jämmerlig (miserable).
mourtalas, öfverdrifven (mourtau).
soulas, alldeles ensam (soul).
tranquilas, majestätiskt lugn (tranquil).
verdas, smutsigt mörkgrön (verd).

Komparativen *pire* finner man förstärkt med *-as*: *peras*, ännu sämre.

Likaså participet *fach:*

fachas illa gjord, grofhuggen (jfr *fachet*).

Slutligen de båda tidsadverben *avant-ier* och *oúgan:*

avantierasso, fordom, för några dagar sedan.

ouganasso, i den gamla, goda tiden.

Anm. I några fall anträffar man former på *-àssi* i stället för *-as*, likaledes ett par bildningar på *-òssi (-oceus):* *bousàssi,* ynkrygg (bouso); *eigàssi,* störtregn (aigo); *escaumàssi,* kväfvande hetta (escauma); *garagnassi,* pojkflicka, flickpojke (garagnoun); *diablordssi* (diable); *eigalòssi,* skyfall (aigo).

Helt säkert ha vi här att göra med en fonetisk företeelse: *-io* har i många fall i äldre och äfven i den moderna provençalskan[1] gifvit *-i.*

-iceus -icea sluter sig (såsom i latinet) oftast till participia perfecta, dock äfven till substantiv och adjektiv; de härigenom uppkomna substantiven och adjektiven visa en ökad intensitet af stamordets innebörd, nästan alltid med en pejorativ anstrykning; äfven kollektivbegreppet kommer till uttryck, särskildt i konkreta.

[1] Se t. ex. CHABANEAU *Grammaire limousine* s. 39.

Ex.:

barjadisso, pladder (barja).
beisadisso, ideligt kyssande (beisa).
boufadis, stormens rytande (boufa).
boulegadis, ständig rörelse (boulega).
brachadisso, oupphörligt spottande (bracha).
bramadis, ihållande larm (brama).
bressadisso, ständig vaggning (bressa).
clamadisso, skriande (clama).
cridadis -isso, „ (crida).
esclamadis, utdraget rop (esclama).
fachadisso, stor förtret (facha).
mesprisadisso, ständigt förakt (mesprisa).
parladis -isso, prat (parla).
pensadisso, långa funderingar (pensa)..
plouradisso, tårefloder (ploura).
pregadis, ständiga böner (prega).
soufladisso, storm (soufla).
tourtis, fackla, murbruk af ler och halm (tortum).
vantadisso, smicker (vanta).

boulegadis -isso, rörlig (boulega).
pausadis -isso, lat (pausa).
plouradis -isso, badande i tårar, förgråten (ploura).
tournadis -isso, vridbar (tourna).
taurtis -isso, vriden (tortum).

aurisso, storm (auro).
barbisso, pudel (barbo).
casalisso, uthus (casau).
paiarisso hackelse (paio).
palisso, palisadverk (pau).
panisso, brödförråd (pan).
paraulis, inställsamt tal (paraulo).
parloutis, lättsinnigt tal (parloto).
patarisso, usel trasa (pato).
tremoulis, jordbäfning (tremoul).

bounisso, läckerhet (bon).
malautis, sjuklig (malaut).
paubrisso, fattig stackare (paubre).

Anm. 1. Ett par exempel på *-usso* har anträffats: *eigusso*, bäck, vattenpöl (aigo) *paiusso*, halmkorg (paio) och några andra. På en inhemsk afledning med *-uceus-* *-ucea* kan man ej gärna tänka, då detta suffix anträffats endast i rumäniskan och italienskan, sällan i spanskan. Man kan möjligen ha att göra med ett lån från främmande håll, eller ock med proportionsbildningar: efter *eigat eigasso* ett *eigut eigusso.*

Anm. 2. Orden på *-acho, -echo, -icho. -ocho, -oucho,* torde väl på grund af sin form få anses som italienska (möjligen i några fall spanska) låneord: *badacho*, verktyg för vedhuggare; *bardacho*, kärl af porös lera (bard); *couacho*, sädesärla (co); *cournacho*, vild angelika (corno); *escamacho*, skrapull (escamo); *galinacho*, gammal höna (galino); *ou-*

macho, odåga (ome); *sournacho,* dolsk (sourne); *vinacho,* utspädt vin (vin). — *bagnecho,* ryssja (begno); *boubecho,* tjock läpp (bobo). *cardanecho,* trassel (cardagno). — *barbicho,* hakskägg (barbo); *cadicho* liten (cadet); *campicho,* ärla (campo); *canicho,* pudel (can). — *babocho,* mask (babau); *balocho,* festlighet, äfven uppsluppet glad person (bal); *barbocho,* pudel (barbo); *bevocho,* storsupning (beure); *escriboch,* pennfäktare (escribo); *fielocho,* kvarnstenståg, äfven virkadt arbete (fieu); *finocho,* s. o. adj. illparig (fin); *litocho,* liten bädd (liet); *maiocho,* skomakarverktyg (mai); *sacocho,* sadelväska (sac); *vinocho,* pop. (vino). — *Mariocho,* slarfva (Mario). — *baboucho,* pampusch; *cardoucho,* tistel (cardo); *escapoucho,* bof; *marcantoucho,* gårdfarihandlare, småkrämare (marchand)[1].

---

[1] Jfr likartade bildningar i franskan: MEYER-LÜBKE *Gramm. des Langues rom. II* s. 509.

-at -ado, it -ido, -ut -udo < *-atus -ata, -itus -ita, -utus -uta.*

-atus, -itus, -utus bildade i latinet adjektiv, hvilka angåfvo stamordets innebörd såsom förefintligt hos någon eller något: *barbatus, crinitus, manutus*. I denna framställning ha dessa bildningar plats endast så till vida som en augmentativ eller deminutiv betydelse i dem kommit till uttryck.

I substantiven på *-at -ado* < *-atus -ata,* det senare väl oftast neutrum pluralis, har innehålls- och kollektivbeteckningen ofta utvecklat sig i augmentativ riktning.

Ex.:

brancat, tjock gren (branco).
droulat, stor lymmel (drole).
eigagnado, ymnig dagg (eigagno).
eigat, skyfall, öfversvämning (aigo).
eigado, vattenfall (aigo).
gusat, tjock tiggare (gus).

pourcat, stort svin (porc).
vinat, riklig tillgång på vin (vin).
crumado, tjockt moln (crum).

Anm. *Bourgado*, återgifves med »liten köping»[1]. Från början afsågs väl med *burgata* befolkningen; sedermera platsen, och då såsom i sin uppkomst och sålunda jämförelsevis liten.

På *-itus* föreligger *cabrit*, killing, femininum *cabrido* med deminutiv karatär. Möjligen bör här anföras äfven:

cantit, galande (cant).
courpit, ländkotor (courpo).
mouchit, mygg (mousco).

Adjektiverna på *-ut -udo* < *-utus -uta* gifva vid handen att egenskapen i fråga förefinnes i hög eller påfallande grad:

aurihu, med långa öron (auriho).
barbut, skäggig (barbo).
nasu, med stor näsa (nas).
ounglu, med långa naglar (ounglu).
patu, med stora tassar (pato).
ventru, bukig (vèntre).

---

[1] Levy *Provenzalisches Supplement-Wörterbuch.*

-in -ino < -inus -ina.

-inus har i en del fall i provençalskan bibehållit sin i latinet vanliga betydelse af likhet o. d.: *moustachin,* mustachbeprydd (moustacho); *moutounino* fårskinn (móutoun); *oumbrin,* skuggande (oumbro). Stundom har ur denna betydelse utvecklat sig en kollektiv, hvarvid dock ej sällan äfven suffixets deminuerande funktion gjort sig gällande: *aubrino,* buskväxter (aubre); *aucelino,* småfågel, kramsfågel (aucèu); *pourcino* svinsläktet (porc) etc. Såsom deminutivt har suffixet en ganska vidsträckt användning:

arenin, fin sand (areno).
barretin, barnmössa (barret).
bragardin, liten dumsnut (bragard).
champino, mager jord (champ).
couirino, kopparkastrull, i storlek emellan *couireto* och *couirasso* (couiro).
coulino, kulle (colo).

droulin, liten pojke (drole).
eigadino, liten öfversvämning (aigo).
mantelino, mantilj (mantèu).
martelino, mejsel (martèu).
meirino, gudmor (maire).
mourtin, förtviflad sorg (mort).
nivoulino, ånga, imma (nivoulo).
pedin, liten fot (pèd).
plujin, duggregn (pluejo).
pountin, logbro (pont).
saumin, åsneföl (saumo).
ventrin, liten mage (vèntre).
voutin, litet hvalf (vouto).

becassin (becasso, morkulla).
couloubrin (coulobre, snok).
Estevenin (Estève).
Janin (Jan), äfven gårdsdräng; drummel; beskedlig äkta man.
Jaquelin (Jaque); äfven dumbom.
Jaquelino (Jaco); äfven enfaldigt våp.
Paulin (Pau).
Rousino (Roso).

amistousin, smeksam (amistous).
clarin, behagligt klar (clar).

doucin, alltför söt (dous).
escurin, något mörk (escur).
gaiardin, frisk (gaiard).
galantin, tillgjordt artig (galant).
ignourantin, tämligen okunnig (ignourènt).
jouvenin, helt ung (jouve).
loungin, lång och smal (long).
paurin, stackare (paure).
souvagin, litet vild (souvage).
tendrin, ömtålig (tèndre).

-au (-al) < *-ale.*

-alis, begagnadt adjektiviskt eller substantiviskt, betecknar i provençalskan liksom i latinet samhörighet, likhet etc.: *acrinau,* takkant (acrin); *bounau,* god om vissa frukter (bon); *cariau,* älskling (car); *doublau,* tvååårigt får (double); *draiau,* stig (draio); *mourtau,* dödlig (mort); *Margaridau, Vernegau,* invånare i Margarido och Vernegue. Ofta finner man emellertid, att de nominala afledningarna medels *-au* fått en augmentativ och pejorativ betydelse; äfven kollektivbetydelsen är ofta skönjbar.

Ex.:

boucau, mynning, utlopp (bouco).
boufau, häftig vindstöt (boufe).
brancal, tjock gren (branco).
brancau, den mängd frukt eller löf, som uppbäres af en gren (branco).
cabanau, gammal koja (cabano).
casau, förfallet hus (caso).

dindau, tjock kalkon (dindo).
farinal, groft klimjöl, äfven finaste mjöl (farino).
fougau, hastigt uppflammande och åter slocknande eld (foc).
lengau, lång tunga (lengo).
peirau, stor grundsten (pèiro).
pourtau, stor port (porto).
poustal, plank, virke (post).
satanau (satan).
soucau, stor trädstubbe (souc).
trucal, enslig, ofruktbar höjd (truc).
turral, stor jordklimp (turre).
vitrau, kyrkfönster (vitro).

dentau, försedd med långa tänder (dènt).

-alho (-aio), -iho < -alia, -ilia.

-alia -ilia äro genom sin utgångspunkt, neutrum pluralis, kollektiva. Den kollektiva betydelsen finnes oftast kvar hos båda: *aubralho,* träd (aubre); *bouvaio,* nötboskap (bòu); *chinaio,* hundsläktet (chin); *cardouniho,* tistelsläktet (cardoun). Den har emellertid vid *-alia* ofta fått en stark pejorativ tillsats[1], stundom antydande en för stor mängd; vid *-ilia* ofta en deminutiv och stundom meliorativ[2]. Vid det förra suffixet har någon gång kollektivbetydelsen gått förlorad under det den pejorativa funktionen kvarstår: *bevaio,* dålig dryck (beure); *saussaio* för tunn sås (sausso). Huruvida ett analogt förhållande äger rum vid *-ilia* låter sig ej afgöra, då ju detta suffix fonetiskt ger samma resultat som *-icula.*

---

1 Öfver denna betydelseskridning se s. 11.

2 Se öfver betydelseskridningen s. 10 och öfver möjlig inverkan från *-icula* s. 24.

Ex.:

avoucataio, bränvinsadvokater (avoucat).
cadetaio, snygg ungdom (cadet).
capelanaio, presthop (capelan).
carnaio, skämdt kött (carn).
drougalho, medikamenter, smörja (drogo).
erbouralho, ogräs (cibo).
filhalho, slynor (filho).
gentaio, pöbel (gènt).
escrivaio, skrifverier (escrieure).
garçounaio, slynglar (garcoun).
moussurajo, kälkborgare (moussu).
noublaio, adelssnobbar (noble).
pregaio, långa böner (prego).
sabentaio, bokmalar (sabènt).
uganaudaio, hugenottpack (uganaud).

---

aubriho, små buskväxter (aubre).
broundiho, kvistar, ris (broundo).
bouissoniho, småbuskar (bouissoun).
broustiho, små kvistar, ris (brousto).
carbouniho, småkol (carboun).
cassiho, smått jaktbyte (casso).
clapiho, makadam (clapo).
erbiho, smågräs (erbo).

erbourilho, nyttiga örter (erbo).
graniho, småfrön (grano).
granatiho, ogräsfrö (graneto).
mangiho, läckerheter (manjo).
peissiho, småfisk (pèis).

-an -in -un < *-amen -imen -umen.*

-amen -imen -umen känneteckna i latinet verbalabstrakta; ur dessa abstrakta utbildade sig snart kollektiver: i stället för handlingen trädde handlingens resultat såsom en helhet. Suffixen i fråga fingo på detta sätt en kollektiv karaktär och blefvo som sådana användbara äfven vid nomina[1]. I regeln är den kollektiva betydelsen kvar: *fedan, fedun,* fårsläktet (fedo); *fuiun,* löfverk (fueio); *filhan,* flickor (filho); *ratun,* råttsläktet (rato). I enskilda fall har, såsom ofta eljes, kollektivbegreppet beledsagats af pejorativ skiftning: *damun,* damer med föraktlig bibetydelse. Där kollektivbetydelsen gått förlorad och endast individen afses, är betydelsen augmentativ och pejorativ. Abstrakta på *-un* äro ej sällsynta; ofta angifva de en till passion stegrad lust för en handling: *amarun* bitterhet, äfven bittra saker af *amar*; *gastadun,* efterlåtenhet mot barn af *gasta; vesiadun,*

---

[1] Se Meyer-Lübke *Gramm. des langues rom.* II, §§ 443 och 528.

bortskämdhet hos barn af *vesia; tremoulun*, rädsla, skälfning af *tremoula; jougun*, spelpassion af *jouga*.

-in är sällsynt.

Ex.:

brancan, tjock gren (branco).
espadran, lång värja (espado).
dagan, stor värja (dago).
fadan, stor tok (fat).
feran, vilda djur, vilda växter, vild (fèr).
filhan, flickor, slinka (filho).
garban, stort gräs (garbo).

---

nourin, uppväxande gris.

---

gaulhun, gyttjigt vatten (gaulho).
patun, lump (pato).
saussun, gräslöksås (sausso).
tempestun, oväder (tempèst).
frescun, fuktighet, rå lukt (fresc).
dansun, lust att dansa (dansa).
parlun, pratsjukhet (parla),
plangun, mani att beklaga sig (plagne).

-ald -aldo < *wald, -ard -ardo* < *-hard.*

Uppkomsten af suffixen *-ald* och *-ard* har redan blifvit berörd[1]. De användas ej blott vid personbeteckningar, utan äfven vid benämningar för djur och saker, stundom uppträda de ock såsom ortnamnsafledande: *Aguenaud* (Agueno); *Berrigaud* (Berri), äfven drummel; *Garrigaud* (Garrigo); *Joucard* (Jonco). Den pejorativa betydelsen är mer eller mindre starkt utpräglad.

badaud, gapflabb (bada).
baganaud, odåga (bagana).
bagaud, fiskhåf (bago).
baraud, liten herde (bara).
cabraud, slinka (cabro).
droulaut, lymmel (drole).
faraud, snobb (baro, fier).
gourbaud, fråssare (corb).
grimaud, trollkarl (grim).

[1] S. 12.

lebraud[1], harhane (lèbre).
minaud, katt (min).
pataud, valp med klumpiga tassar (pato).
pifaud, storätare (pifre).
pipaud, liten smutsig och lat pojke.

begoulaud, svårt stammande (bégoul).
courtaud, stubbsvansad (court).
feraud, vild (fèr).
frejaud, kall om väderleken (fre).
lengaud, pladdrande (lengo).
machaud, flussig (macha).
ribaud, liderlig.
sabaud, lätt, svajande (sabo).
sourdaud, stendöf (sourd).

---

chinard, stor hund (chin).
couarard, tjock tiggare (couaro).
chavalard, stor ful häst (cavau).
finard, skälm (fin).
michard, stor bulle (micho).
nasard, stor näsa (nas).

[1] *Lebraud* betyder äfven unghare. Meyer-Lübke *Gramm. des langues rom.* II § 510 anser, att franskans *levraut* riktigare borde skrifvas *levrot*, hvarigenom ju den deminutiva betydelsen förklaras.

paiard, gosse, som sofver på halm (paio).
pendard, lymmel (pèndre).
pifard, stor näsa (pif).
pipardo, stor tunna (pipo).
saussissard, tjock korf (saucisse).
vilard, stadsbo (föraktl.) (vilo).

aurihard, långörad (auriho).
bounard, beskedlig (bon).
brutard, mycket grof (brut).
douçard, äcklig (dous).
fadard, mycket fadd (fat).
generousard, slösaktig (generous).
grisard, gråaktig (gris).
groussard, mycket tjock (gros).
moulard, ytterligt mjuk (mou).
moustafard, svartmuskig (Mustafa).

Anm. Sidan 19 nämndes huru *-ella* kommit till användning vid bildandet af feminina till substantiv på *-aire*, *-eire*. Liksom i dessa fall den deminutiva betydelsenyansen befunnits lämplig vid danandet af femininbeteckningar, så tyckes i några fall den augmentativa karaktären hafva tagits i anspråk vid bildandet af maskulina: *abihard*, drönare, till *abiho; canard*, anddrake, till *cano; dindard*, kalkontupp, till *dindo*. Såsom maskuliner till *dindo* förekomma äfven augmentativerna *dindas* och *dindau*.

-oun -ouno < -un.

Öfver uppkomsten af det deminutiva suffixet *-ou(n)* se s. 12. Suffixet förekommer både vid substantiviska och adjektiviska afledningar och har en ytterst vidsträckt användning.

Ex.:

abatoun, liten abbé (abat).
abutoun, knytnäfslag (a but).
aissihoun, brytning åt surt (aisse).
ajustoun, liten räkning (ajust).
aleiroun, vingspets (alo).
dianoun, amorin (Diano).
doubloun, tvåårs tjur (double).
Duzoun, biflod till Dous.
emplegatoun, liten tjänsteman (emplegat).
engranieiroun, liten sopborste (engraniero).
esperitoun, kvickt ingenium; äfven tomtegubbe (esperit).
farneiroun, mjölnarpojke (farinié).

femouno, klen kvinna (femo).
granoun, litet frö, dåligt frö (gran).
jaunoun, louis d'or (jaune).
lebroun, tunn läpp (lèbre).
letrouno, litet bref (letro).
mariajoun, förbindelse (mariage).
pauroun, liten tiggare (paure).
renegoun, liten svordom (renec).
sacretoun, korgosse (sacrestan).
sangoun, blod af lamm eller killing (sang).
troupeloun, liten hjord (troupèu).

agassoun, (agasso, skata).
reinardoun, (reinard, räf).
serpentoun, (serpent, orm).

Agatouno, (Agato).
Catarinoun (Catarino); äfven dåligt humör.
Claroun (Claro).
Charloun (Charle).
Estevenoun (Estève) äfven gammalt provençalskt mynt; kaka för barn.
Gabrieloun (Gabrièu).
Louïsoun (Louiso).
Margaridoun (Margarido); slinka.
Peiroun (Pèire); äfven gubbe vid namn Petter.
Roubertoun (Roubert).

arrougantoun, något anspråksfull (arrougant).

devoutoun, gudsnådlig (devot).

esquerichoun, magerlagd (esquerinche).

estrechoun, litet trång (estrech).

grandoun, tämligen stor (grand).

leidoun, inte så vacker (laid).

malautoun, klen (malaut).

meigroun, spinkig (maigre).

minçoun, smärt (mince).

mourtoun, dödfödd (mort).

passidoun, halfvissen (passi).

dapassoun, med små steg (d'à pas).

Anm. Ordet *espadoun,* stor värja, är ett lån från spanskan. Den augmentation, som suffixet *-oun* här ger, är sålunda förklarad.

Kombinationer af suffix.

Såsom förut blifvit antydt [1], kände redan latinet konsten att genom sammankedning af flere suffix förstärka den deminutiva betydelsen.

Denna sammankedning har i de romanska språken icke blott lefvat kvar, utan där — särskildt hvad beträffar provençalskan — tagit ett uppsving långt utöfver hvad i latinet kunde förekomma. Deminutiverna och augmentativerna få genom en dylik kombination af suffix ej allenast en stor variation med afseende på formen, utan äfven med hänsyn till betydelsen och känslovalören en stor nyansrikedom.

Den öfversikt, som här följer, gör ingalunda anspråk på att vara fullständig, men är i alla fall egnad att gifva en föreställning om den mängd kombinationsmöjligheter, som förefinnas.

---

[1] s. 12.

1) Båda (eller alla) de utbildande elementen äro deminutiva. Den deminutiva och vezzeggiativa kraften ökas.

-ol + *-et*.

bagnoulet, litet vattenkar (bagnou).
bressouleto, vagga (brèsso).
camisoleto, lintyg utan ärmar (camiso).
chichoulet, liten tår vin (chic).
draioulet, liten gångstig (draio).
planoulet, liten slätt (plan).
prestoulet, liten präst (prèste).
saioulet, liten barndräkt (saio).
tendoulet, litet tält (tèndo).
ventoulet, svag bris (vènt).

Marioulet (Marìo).

blancoulet, matthvit (blanc).
verdoulet, blekgrön (verd).

-ol + *-in*.

pendoulin, hängande föremål (pendoula).
pichoulin, oliv-varietet.

Marioulino, (Marìo).

braboulin, täck (brave).

-el + *-et*.

crousselet, liten urhålkning (cros).

femeleto, liten kvinna (femo).
platelet, mycket liten talrik (plat).
pradelet, liten äng (prat).

rousselet, behagligt röd (rous).

-el + *-ot.*

abitarelloto, litet härbärge (abita).
femeloto, liten kvinna (femo).

-el + *-in.*

meigrelin, magerlagd (maigre).

Jaquelin (Jaque); äfven liten dumsnut.

-el + *-oun.*

pradelloun, liten ängslycka (prat).
saumellou, liten åsnefåle (saumo).

Andreloun (Andriéu).

-ilh + *-ol.*

branquiholo, liten kvist (branco).

-ilh + *-ot.*

countilhot, liten saga (counte).

-ilh + *-oun.*

astrihoun, liten stjärna (astre).
barquihoun, liten kanot (barco).

branquihoun, liten kvist (branco).
chambrihoun, kammare (chambro).
fabrihoun, liten dålig smed (fabre).
gendrihoun, liten måg (gèndre).
mouinihoun, liten munk (mouine).
moustrihoun, litet vidunder (moustre).
noublihoun, knapadel (noble).
taulihoun, litet bord, trädgårdssäng (taulo).

bravihoun, rätt snäll (brave).

-oulh + *-et.*
belouiet, smånätt (bèu).

-oulh + *-in.*
berouiin, rar (bèu).

-oulh + *-oun.*
citrouioun, vildt selleri (citro).
fadoulhoun, liten dumbom (fat).
virouioun, liten tur (viro).

-ic + *-el.*
bourniquel, något närsynt (borgne).

-ic + *-et.*
boursiquet, liten börs (bourso).

bouniquet, något så när god (bon).
fouliquet, lekfull (foù).

-ic + *-ot.*

asticot, rostig klinga (aste).

bounicot = bouniquet (bon).

boursicot, liten ficka (bourso).

palicot, stör för vinrankor (palo).

Janicot (Jan), äfven dumbom.

-ic + *-oun.*

boursicoun, liten ficka (bourso).

-uc + *-et.*

brasuquet, ugnsraka (braso).

talhuquet, liten bit (tai).

-at + *-oun.*

loubatoun, liten vargunge (loup).

diablatoun, tomte (diable).

chinatoun, mycket liten hund (chin).

-et + *-el.*

Janetello (Jano).

et- + *-oun.*

auceletoun, liten fågel (aucèu).

saumetoun, liten åsnefåle (saumo).

Anetoun (Ano).

Marietou (Mario).

Pauletoun (Pau).

groussetoun, lagom stor (gros).

-ot + -el.

peiroutel, småsten (peiro).

-ot + -et.

lacoutet, dam (lac).

peirouteto, småsten (pèiro).

beloutet, näpen (beù).

-ot + -in.

negroutin, liten svarting (nègre).

peiroutino, småsten (peiro).

Marioutin (Mariò); äfven man som har en kvinnas smak och vanor.

-ot + -ilh.

fenoutil, liten kvinna (femo).

-ot + -oun.

diablatoun, liten tomte (diable).

peiroutoun, småsten (pèiro).

Margoutoun (Margarido); slarfvig flicka.

Peiroutoun (Pèire).

-in + -el.

oumbrinello, svag skugga (oumbro).

oundinello, liten vacker våg (oundo).

vierginello, ung flicka (vierge).

blanquinèl, vackert blå (blanc).

blavinèl, ljusblå (blau).

caudinèu, god och varm (caud).

clarinèu, rätt klar (clar).

doucinèu, behagligt söt (dous).

agrinèu, något sur (aigre).

lounginèu, lång och smal (loung).

meigrinèu, litet mager (maigre).

mourtinèu, likblek (mort).

negrinèu, svartaktig (negre).

plourinèu, jämmerligt gråtande (ploura).

rouginèu, vackert röd (rouge).

tendrinèu, lagom mjuk (tèndre).

Martinello (Martin); äfven vipa.

-in + -et.

blesinet, kort duggregn (ble).

-in + -ot.

Martinot, lunnefågel (Martin).

-oun + -el.

coucounèl, kokong (co).

diablounèu, tomte (diable).
dindounèl, kalkonunge (dindo).
platounèu, litet, litet fat (plat).
valounèu, däld (vau).
droulounel, tokrolig (drole).
pichounèu, helt liten.

-oun + -ilh.

cardounil, liten tistel (cardo).

Mariounil (Mariò).

-oun + -et.

aucelounet, liten fågel (aucèu).
boulounet, liten sprint (boul).
bourgnounet, liten enögd man (borgne).
brisounet, atom (briso).
chatouneto, liten rar flicka (chato).
coursounet, helt liten kropp (cors).
detounet, vackert litet finger (det).
dragounet, liten tomte (drac).
fenestrounet, glugg (fenèstro).
minounet, liten kattunge (min).
santounet, litet, litet helgon (sant).

Belounet (Eisabèu).
Catounet (Catarino).
Madelouneto (Madaleno).

Mariouneto (Marìo), äfven marionette.

Jacoumet (Jaque), äfven liten dumsnut.

Peirounet (Pèire).

bravounet, täck (brave).

countentounet, tämligen nöjd (countènt).

charmantounet, smånätt (charmant).

malautounet, opasslig (malaut).

tendrounet, helt öm (tendre).

-oun + *-ot.*

cambrounot, skrubb (cambro).

-oun + *-in.*

Jacounin (Jaque); äfven dumsnut.

Janounin (Jan).

-oun + *-oun.*

Mariounou (Marìo).

Stundom anträffar man hopfogade ända till tre suffix med deminutiv funktion, hvarvid den deminuerande kraften ytterligare ökas:

-ol + *-et* + *-oun.*

peirouletoun, mycket liten kittel (pèiro).

-ilh + *-oun* + *-et.*

brisilhounet, atom (briso).

chambrihounet, skrubb (chambro).
ventihounet, svag fläkt (vènt).

-ic + *-el* + *-et*.
bourniquelet, litet närsynt (borgne).

-et + *-oun* + *-èl*.
pouletounèl, liten kyckling (poulo).

-et + *-oun* + *-et*.
Janetounet (Jan).

-ot + *-oun* + *-et*.
pichoutounet, minimal.

-oun + *-ilh* + *-et*.
cardouniheto, vacker liten tistel (cardo).

-oun + *-et-* + *oun*.
plantounetou liten telning (plant).
talhounetou, liten bit (tai).

2) Två augmentativa (pejorativa) suffix sammanbindas; samma suffix kan upprepas eller två olika hopfogas. Den augmeutativa och pejorativa kraften ökas:

-as + *-as.*

bartassas, tätt busksnår (barto).
bedigassas, mes (bedigo).
bourdassas, stor drummel (bord).
bourassas, tjock drägg (boure).
bourrassas, tjockt, groft tyg (bourre).
broundassas, stor kvast (broundo).
clapassas, stort stenblock (clap).
finassas, krångelmakare (fin).
gerbassas, grof gräsmatta (gerb).
gusassas, stor tjock tiggare (gus).
mariassas, stor odåga (marrit).
roucassas, stor klippa (roc).
fougassasso, osmältbar glödkaka (foc).
foulassas, bindgalen (fòu).
paurassas, utfattig (paure).

-an + *-an.*

daganan, stor slö knif (dago).

-ard + *-ard.*

fadardard, stor dumbom (fat).

-astre + *-as.*

galatrias, liderlig sälle (galastre).
caiastras, stor blodlefver (cai).
foulastras, stor tok (fòu).

-at + *-as.*

fihatas, jätteflicka (fiho).

frematas, stort fruntimmer (femo).

pourcatas, stort svin (porc).

-al + *-as.*

casalas, stort gammalt ruckle (caso).

-al + *-isso.*

casalisso, uthus (caso).

-aud + *-as.*

berrigaudas, stor dumbom (berrigaud).

cabraudas, slinka (cabro).

pataudas, stor drummel (pataud).

-ard + *-as.*

nesciardas, stor dumbom (nèsci).

3) Förenas två suffiix af olika natur, ett augmentativt och ett deminutivt, är det det sista elementet i kombinationen, som modifierar det begrepp, som uttryckes medels stamordet och det första suffixet.

-ol + *-as.*

ventrolas, stor mage (ventre).

grisoulas, gråaktig (gris).

-ilh + *-as.*

paurilhas, genomömklig (paure).

-oulh + *-as.*

belouias, vacker men obehaglig (bèu).
fadoulhas, stor dumbom (fat).

-oulh + *-an.*

fadoulhan = fadoulhas.

-ic + *-as.*

fouligas, mycket fjollig (fòu).

-ic + *-al.*

Janical (Jan); äfven stor drummel.

-ic + *-aud.*

fouligaud, uppsluppen (fòu).

-uc + *-as.*

pesucas, mycket tung (pes).

-et + *-as.*

coëtas, lång svans (co).

-ot + *-as.*

pichoutas, duktig unge.

-in + *-as.*

pradinas, mager äng (prat).

blanquinas, smutshvit (blanc).
caudinas, kväfvande (caud).
doucinas, äckligt söt (dous).
palinas, gulblek (pale).
plourinas, gråtmild (ploura).
rouginas, rödaktig (rouge).

-in + -ard.

foulimard, fjollig (fòu).

-oun + -as.

dragounas, kolossal drake (drac).
paurounas, ömklig stackare (paure).
pichounas, adj. mycket liten; subst. stort barn.
valounas, stor dal (vau).

-oc + -oun.

boudroucoun, liten vanskaplig människa (bòudro).

-astre + -el.

planastèu, högslätt (plan).

-astre + -oun.

aiastroun, Muscari botryoïdes (ail).
caiastroun, liten blodlefver (cai).
poulastroun, kyckling (poulo).

-as + -ol.

bachassolo, liten ho, balja (bacho).

-as + -el.

bachassello, saltkar (bacho).
bourassel, liten blöja (bourre).

-as + -et.

bedigasset, liten dumbom (bedigo),
bourasseto, liten blöja (bourre).

-as + -oun.

bachassoun, liten ho (bacho).
bartassoun, litet snår (barto).
bourrassoun, blöja (bourre).
broundassoun, liten sopkvast (broundo).
clapassoun, stenskärfva (clap).
chenassoun, liten hund (chin).
femassoun, flickpojke (femo).
mariassoun, liten slyngel (marrit).
poulassoun, liten kyckling (poulo).
terrassoun, strandsvala (terro).

Peirassoun, (Pèire).

bounassoun, rätt beskedlig (bon).

-ach + -oun.

benachoun, måttligt godt (ben).
bouvachoun, ung oxe (biou).
escribachoun, bläcksuddare (escribo).

-al + -et.

casalet, litet ruckle (caso).

-al + -ot.

cambaloto, kullerbytta (cambo).
casalot, litet ruckle (caso).

-al + -oun.

babaloun, liten insekt (babo).
casaloun, litet ruckle (caso).

-an + -ol.

gabianolo, skrattmås (gàbi).

-an + -el.

duganello, uggla (duc).

-an + -ot.

brancanot, liten bår (branco).

-aud + -el.

finaudel, illparig unge (fin).

-as + *-ol.*

bachassolo, liten ho, balja (bacho).

-as + *-el.*

bachassello, saltkar (bacho).
bourassel, liten blöja (bourre).

-as + *-et.*

bedigasset, liten dumbom (bedigo),
bourasseto, liten blöja (bourre).

-as + *-oun.*

bachassoun, liten ho (bacho).
bartassoun, litet snår (barto).
bourrassoun, blöja (bourre).
broundassoun, liten sopkvast (broundo).
clapassoun, stenskärfva (clap).
chenassoun, liten hund (chin).
femassoun, flickpojke (femo).
mariassoun, liten slyngel (marrit).
poulassoun, liten kyckling (poulo).
terrassoun, strandsvala (terro).

Peirassoun, (Pèire).

bounassoun, rätt beskedlig (bon).

-ach + -oun.

benachoun, måttligt godt (ben).

bouvachoun, ung oxe (biou).

escribachoun, bläcksuddare (escribo).

-al + -et.

casalet, litet ruckle (caso).

-al + -ot.

cambaloto, kullerbytta (cambo).

casalot, litet ruckle (caso).

-al + -oun.

babaloun, liten insekt (babo).

casaloun, litet ruckle (caso).

-an + -ol.

gabianolo, skrattmås (gàbi).

-an + -el.

duganello, uggla (duc).

-an + -ot.

brancanot, liten bår (branco).

-aud + -el.

finaudel, illparig unge (fin).

-aud + *-oun.*

baraudoun, liten herde (bara).

pipaudoun, dibarn (pipaud).

-ard + *-el.*

fadardel, liten dumbom (fat).

gusardel, liten stortiggare (gus).

-ard + *-in.*

gusardin = gusardel.

-ard + *-oun.*

gusardoun = gusardel.

Ej sällan hopas tre suffix af olika natur. Äfven i dessa fall är det det sista ledet, som bestämmer det föregående som ett helt.

-ic + *-el* + *-as.*

bourniquelas, mycket närsynt (borgne).

-ic + *-aud* + *-et.*

fouligaudet, lekfull, yr (fòu).

-ic + *-aud* + *-as.*

fouligaudas, alltför uppsluppen (fòu).

-al + *-ot* + *-et.*

cambalouteto, liten kullerbytta (cambo).

-al + *-ot* + *-as.*

cambaloutasso, stor kullerbytta (cambo).

-al + *-ot* + *-oun.*

babaroutoun, liten kålmask (babo).

-an + *-el* + *-as.*

duganelas, berguf (duc).

Såsom i öfriga romanska språk förekomma äfven i provençalskan åtskilliga suffixkombinationer, där första ledet i kombinationen icke är augmentativt eller deminutivt: *-ar-*, *-air-*, *-eir-*, < *-arius; -eir-*, < *-erius* etc. I dylika afledningar är, analogt med hvad vi sett i det föregående, det sista ledet bestämmande, hvad beträffar betydelsen.

Många af de kombinationer, vi sett i det föregående, hafva af språkkänslan satts i direkt förbindelse med stamordet, hvarigenom de kommit att uppfattas som enkla suffix. *Fennoutil*, *astrihoun*, t. ex., förutsätta sålunda ej med nödvändighet, att

ett *fennoto, astril* existerar eller existerat; de kunna vara bildade af *femo* + *-outil, astre* + *-ilhoun.*

Alla de olika element, som ingå i suffixkombinationerna, göra sig i allmänhet märkvärdigt väl gällande i afledningens betydelse.

---

b) Verbalafledningar.

Liksom inom substantivernas och adjektivernas klasser äro äfven inom verbalklassen de deminutiva och augmentativa bildningarna särdeles talrika. Äfven om verbalafledningarna af här afsedt slag ej kunna täfla med nominalbildningarna i mängd och nyansrikedom, komma de emellertid ej alltför långt efter; med de afledningar, man äger af t. ex. ordet *ail* (allium): *aiet*, *aieto*, *aietoun*, *aiolo*, *aiadeto*, *aiassoun*, *aias*, *aiasso*, *aietas*, *aiastre*, *aiastroun*[1] jämföre man afledningarna af *camba (cambo)*: *cambadeja*, *cambalouta*, *cambalouneja*, *cambourleja*, *eigambia*.

De medel, som inom verbalklassen tagas i anspråk för de deminutiva et augmentativa ändamålen äro i allmänhet de samma och af samma ursprung

---

[1] eller af ordet *bèsti*: *bestiòu*, *bestiolo*, *bestièu*, *bestieto*, *bestiot*, *bestioto*, *bestias*, *bestiasso*, *bestiau*, *bestian*, *bestiard*, *bestioun*, *bestiouno*, *bestioulet*, *bestiouleto*, *bestioulas*, *bestiourlard*, *bestiassoun*, *bestialet*, *bestialun*, *bestialou*, *bestiarolo*, *bestiaret*, *bestiarot*, *bestiaras*, *bestiarou*.

som de, hvilka kommit till användning inom nominalklassen. Ofta stannar man i tvifvel, om man vid de många nybildningar, som föreligga, bör utgå från nomen eller verbum. I *Lou tresor dòu Felibrige* fattar Fr. Mistral, att sluta från de stamord, han anför, oftast de deminutiva och augmentativa verben såsom s. k. omedelbara afledningar: enkel verbaländelse sluter sig till afledt substantiv med respektive demunitiv eller augmentativ innebörd. Hans synpunkt är säkert i öfverensstämmelse med den nuvarande språkkänslan. *Bressoula* är sålunda ej en deminuerande afdelning af *bressa,* utan en verbalbildning på *bressolo*; på samma sätt *bequeta* af *bequet*, ej af *beca; barroulha* af *barrouil* ej af *barra; barjaca* af *barjaco* ej af *barja* etc. Det i stort sedt riktiga i Mistrals sätt att se motsäges knappt af fall, där deminutiva och augmentativa verbalafledningar förefinnas utan motsvarande nominalformer: *estubassa* af *estuba*, *escampiha* af *escampa*, *pipaia* af *pipa* etc.; verbalbildningarna i fråga kunna tydligen uppträda oberoende af motsvarande nominalbildningar, hvilket ju emellertid ej vederlägger en växelverkan mellan de båda klasserna eller ett inflytande af den ena klassen på den andra i den riktning, Mistral tyckes antaga.

Då ju de element, som ingå i de deminutiva och augmentativa nominal- och verbalafledningarna äro desamma, fordra de ej här någon särskild karakteristik. Endast i ett par fall må ett tillägg vara behöfligt. I suffixet *-aia,* som har augmentativ och pejorativ funktion, har man att göra än med *-alia,* än med *-aculu,* det bekanta redskapssuffixet, om hvilket förut ej varit anledning att tala: *rimaia,* skrifva dålig vers (rimalho); *sounaia,* ringa ofta och mycket (sounalho). Suffixet *-eja* < *i̯diare*[1], som väl från början endast hade en verbalbildande funktion utan någon särskild betydelsenyans, har fått deminutiv karakter; verb på *-eiar* förekommo ofta vid sidan af de omedelbart afledda verben, hvilket medfört en differentiering i betydelsen.

Med deminutionen är här ofta förenadt något af början, oro och upprepning, af planlöshet och resultatlöshet; augmentationen innebär ej endast en ökning i intensitet utan ock ofta en pejorativ tillsats.

Ex.:

-oula.

acatoula, lätt täcka (acata).

amountoula, hopa (amounta).

---

[1] Se t. ex. Meyer-Lübke *Gramm. des langues rom.* II § 583.

brandoula, svänga hit och dit (brandoul).

bressoula, sakta vagga (bressolo).

brigoula, sönderstycka (brigolo).

pendoula, hänga och dingla (pendoulo).

raugnoula, låtsas gråta (raugnolo).

-ela.

acimela, klättra upp (à cimello).

badarela, vara dum (badarèu).

marrela, ruta upp (marello).

-alha.

afiscalha, utpynta (afisca).

baraia, röra om (barai).

pipaia, röka pipa [föraktl.] (pipa).

rambaia, trakassera (rambai).

tiroilla, rycka i, pluttra med skjutvapen (tira).

-iha.

amountiha, hopa (à mountiho).

apoustilha, tillägga anmärkningar eller noter (apoustiho).

bavariha, tugga fradga (bavariho).

branquiha, täckas med små grenar (branquiho).

caressiha, lätt smeka (caressa).

chantiha, prata gladt (canta).

crachiha, harkla (cracha).

escampiha, sprida (escampa).

escoubiha, borsta, sopa (escoubiho).

-ouia.

bardouia, grumla (bard).

barjouia, prata (barjo).

barouia, vara lekfull (barouio).

barroulha, rigla (barroui).

bourbouia, täcka med smuts (bourbouio).

bressouia, sakta vagga (bresso).

chauchouia, slaska, söla ned (chaucha).

virouia, hvirfla, slingra (viròu).

-aca.

barjaca, prata (barjaco).

boudraca (*se*) vältra sig i smutsen (boudre).

-ica.

chaupica, skrynkla (chaupa).

nasica, äta om mal (nasico).

-uca.

baduca, häpen betrakta (badoc).

talhuca, stycka (taiuco).

-eta.

bequeta, picka (bequet).

lengueta, kvittra (lengueto).

marqueta, tigrera (marquet).

-outa.

cambalouta, göra små kullerbyttor (cambaloto).
chapouta, stycka (chaput).

-astri, -astra.

afoulastri(s'), förälska sig (à foulastre).
avieiastri, åldras (viei).
voulastra, flyga klumpigt, flaxa (voula).

-assi, -assa.

agibassi, slå bulor på (à gibasso).
aclapassa, öfverhopa med sten (clapas).
avinassa(s'), slå sig på dryckenskap (vinas).
bardassa, våldsamt kasta till marken (barda).
blagassa, prata i vädret (blaga).
boucassa, vältra sig med ansiktet mot marken (bouca).
cridassa, larma (crida).
eigassa, doppa i smutsigt vatten (eigasso).
escrivassa, skrifva mycket och dåligt (escriéure).
esplumassa, plocka, skinna (es + pluma).
estubassa, sprida tjock rök (es + tubas).
mourdassa, ursinnigt bita (mourdasso).
plourassa, gråta obehagligt (ploura).
rimassa, (skrifva dålig vers (rima).
vivassa, med nöd försörja sig (viéure).

Anm. *-achi -acha: amourachi*, älska utan urskilning (amourasso); *amouracha(s')*, bli kär (amourasso); *avinacha(s')*, hänge sig åt dryckenskap (à vinoso)[1].

-issa.

bardissa, smutsa ned (bardis).
clapissa, belamra med sten (clapisso).
esplumissa, plocka bort dunet sedan man tagit fjädern (es + pluma).

-ina.

blanquina, hvitna (blanquin).
boundina, hoppa och stampa af otålighet (boundi).
brounzina, mumla (brounzi).
charpina, smågräla, muttra (charpin).
chaupina, skrynkla (chaupa).
plouvina, dugga (plouvino).

-auda.

babarauda, vara lekfull (babaraudo).
baganauda, pjollra (baganaudo).
brihauda, gnistra (brihaudo).

-arda.

bavarda, skräfla (bavard).
gusarda, tigga oförsynt (gusard).

-ouna.

abarrouna, hopa (abarra).

---

[1] Jfr s. 52, Anm. 2.

abousouna, rasera (abousa).
boucouna, smådela (boucoun).
boufouna, skämta (boufa).
crachouna, ständigt småspotta (cracha).
escoubihouna, viska ur en ugn el. kannon (escoubihoun).

-*eja*.

amadureja, börja mogna (à madur).
azureja, stöta i blått (azur).
baveja, drägla, sudda (bavo).
besougneja, småsyssla, förgäfves anstränga sig (besougno).
blanqueja, skifta i hvitt (blanchi, blanqui).
boulegueja, ofta röra (boulega).
brandeja, vackla, slingra (brande).
bruseja, sakta bullra (brusi).
camineja, gå med små steg, börja gå (camina).
canteja, gnola (cant).
casseja, jaga ofta och få föga byte (cassa).

cerqueja, söka planlöst här och där (cerca).
chaspeja, famla (chaspa).
coumerceja, göra en liten affär (coumerça).
cousineja, sköta köket tillfälligtvis (cousina).

brandouleja, svänga ofta (brandoula).
pendouleja, lätt hänga (pendoula).

cantarelleja, sjunga mezza voce (cantarello).

bequeteja, picka (bequeta).
vouleteja, småflaxa (voulet).

cambiouteja, byta ofta (cambiouta).
chapouteja, stycka i små bitar (chapouta).

bavasseja, drägla mycket (bavasso).
bevasseja, storsupa (bèure).
blagasseja, prata hit och dit (blaga).
cantasseja, sjunga mycket och falskt (canta).

bevoucheia, supa ofta, storsupa (bevocho).

blanquineja, börja hvitna (blanchin).
brounzineja, surra, tyst mumla (brounzin).
charrineja, vara tråkig (charrin).
plourineja, låtsa gråta (ploura).
plouvineja, duggregna nästan omärkligt (plouvina).

bavuneja, dugga omärkligt (bavuno).
bevouneja, smutta (bèure).
cantouneja, gnola (canta).
charrouneja, pladdra (charra).
chaspouneja, trefva (de chaspoun).
raugnouneja, låtsa gråta (raugna).

I det föregående ha några suffix anförts, med afseende på hvilka man kan vara villrådig, huruvida de böra räknas till de deminutiva och augmentativa suffixen eller icke: *-èc*, *-astre*, *-alho* och kanske några andra. En gränslinje är emellertid svår att att draga. Det händer så lätt, att ett kollektivbegrepp med en pejorativ betydelsenyans för uppfattningen resulterar i ett "för mycket", att ett verbalabstraktum, angifvande lust för en handling kommer att uttrycka alltför stor lust för handlingen i fråga etc. Med denna syn på saken hade man, det medgifves, kunnat medtaga åtskilliga andra fall, där en stegring af stamordets betydelse föreligger: *ventous*, *vinous*, t, ex., betyda hårdt utsatt för vind, rik på vin, *tussagno* ihållande hosta. Dessa och liknande grupper ha emellertid ej medtagits. Afledningar medels *-issime*, *-isme (-issimus)* ha äfven förbigåtts. Dessa afledningar sakna folklig karaktär, äfven om ett par nybildningar anträffas: *bragardissime* (bragard), *groussissime* (gros), *richissime* (riche).

Bortser man från *-cèu*, *-cello* och *-in* (< *-imen*), äro väl alla i det föregående behandlade suffix produktiva. Dock är deras frekvens mycket olika. De oftast förekommande äro säkert *-et*, *-oun* och *-as*; dessa närmast torde komma *-ot*, *-ilh* och *-ello* såsom femininbildande till orden på *-aire*, *-eire* samt *-alho*, ehuru oftast i blott kollektiv bemärkelse. Äfven i kombinationerna visa sig *-et*, *-oun* och *-as* såsom de mest omtyckta: *-etoun*, *-ounet*, *-assoun* och *-ounas*.

De här studerade suffixens relativa styrka inom sina respektive serier är äfven i sina stora drag ej lätt att bestämma. Såsom alla språkliga företeelser af denna art vidlådas dessa suffix i hög grad af subjektivitet, och ett säkert urskiljande kräfver den föddes språkkänsla.

Rådfrågad litteratur.

ASCOLI, *Archivio glottologico italiano.*

CHABANEAU, *Grammaire limousine.* Paris 1876.

COHN, *Die Suffixwandlungen im Vulgärlatein* etc. Halle 1891.

COOPER, *Word formation in the roman sermo plebeius.* New York 1895.

CORSSEN, *Aussprache* etc. *der lateinischen Sprache.*

DARMSTETER, *De la Création actuelle des mots nouveaux.*

DIEZ, *Etymologisches Wörterbuch der romanischen Sprachen.* Bonn 1862.

——, *Grammatik der romanischen Sprachen.* Bonn 1858.

ERDMANN, *Die Bedeutung des Wortes.*

ETIENNE, *De deminutivis* etc. Nancy 1883.

GRÖBER, *Grundriss der romanischen Philologie.* Strassburg 1888.

GRÖBER, *Zeitschrift für romanische Philologie.*

HATZFELD ET DARMSTETER, *Dictionnaire Général.*

KUHN, *Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung.*

KÖRTING, *Lateinisch-Romanisches Wörterbuch.* Paderborn 1901.

Litteraturblatt für germanische und romanische Philologie.

Levy, *Provenzalisches Supplement-Wörterbuch*. Leipzig 1894.
Lindsay, *A short historical latin grammar*. Oxford 1895.
Meyer-Lübke, *Grammaire des langues romanes*. Paris 1890.
——, *Italienische Grammatik*. Leipzig 1890.
Mistral, *Lou Tresor dóu Felibrige*.
Mirisch, *Geschichte des Suffixes -olus*. Bonn 1882.
Paul, *Prinzipien der Sprachgeschichte*.
Portal, *La letteratura provenzale moderna*.
Raynouard, *Lexique Roman*. Paris 1844.
Stolz, *Historische Grammatik der lateinischen Sprache*. Leipzig 1894, 1895.
Stöcklein, *Bedeutungswandel der Wörter*. München 1898.
Waag, *Bedeutungsentwicklung unseres Wortschatzes*. Lahr i. B. 1901.
Wölfflin, *Archiv für lateinische Lexicographie*.
Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien.
Ziemer, *Junggrammatische Streifzüge*. Colberg 1883.
M. fl.

